

BETÆNKNING**Afgivet af Udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke****vedrørende****Forslag til: Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om erhvervsuddannelser og kurser på erhvervsuddannelsesområdet***Fremsat af Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke***Afgivet til forslagets 2. behandling**

Udvalget har under behandlingen [senest] bestået af:

Medlem af Inatsisartut Doris J. Jensen, Siumut, formand

Medlem af Inatsisartut Nivi Olsen, Demokraatit, næstformand

Medlem af Inatsisartut Mala Høy Kúko, Siumut

Medlem af Inatsisartut Mariia Simonsen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Eqaluk Høegh, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen d. 25. april under FM2023 gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og formål

Nærværende forslag til ændring af lov om erhvervsuddannelser og kurser på erhvervsuddannelsesområdet har til formål at åbne op for, at elever kan begynde på en erhvervsuddannelse uden forinden at have indgået en lærlingekontrakt eller uddannelsesaftale. Denne mulighed forudsætter, at uddannelsen har fået godkendt en uddannelsesplan af Naalakkersuisut. Forslaget er fremlagt med det formål at sikre, at flere elever kan komme i uddannelse, og dermed kan udnytte en eksisterende kapacitet på uddannelserne.

Bestemmelsen vil muliggøre, at elever på konkrete uddannelser kan starte med et grundforløb på skolen det første år af uddannelsen, samt at uddannelsen kan flytte uddannelsens praktikdele på det første år til afvikling på et senere tidspunkt i uddannelsen.

Naalakkersuisut kan fastsætte vilkår og betingelser i forbindelse med godkendelsen. Dette kunne relatere sig til eksempelvis skolens ansvar for at tilvejebringe praktikpladser eller mulighed for skolepraktik.

2. Forslagets økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser ved forslaget realiseret er beskrevet under forslaget almindelige bemærkninger. Det er her anført, at forslaget ikke i sig selv vil medføre økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige. Det vil dog medføre økonomiske konsekvenser, hvis en uddannelsesinstitution i forlængelse af godkendelse af en uddannelsesplan optager flere elever, som ikke har en lærlingekontrakt eller uddannelsesaftale på en erhvervsmæssig grunduddannelse. Omfanget af de økonomiske konsekvenser vil knytte sig til, hvor mange ekstra elever der bliver optaget, samt hvilke uddannelsesinstitutioner der har uudnyttet kapacitet. Det vurderes, at KTI og INUILI har uudnyttet kapacitet.

Det antages, at KTI kan optage yderligere 30 elever. På den baggrund er det estimeret, at det vil medføre en forøgelse af udgifter på taxametret på 1.100.000 kr. årligt. De nævnte 30 elever vil yderligere skulle modtage uddannelsesstøtte i form af stipendium. Dette vil medføre en samlet udgift på 1.740.240 kr. årligt.

Det antages, at INUILI kan optage yderligere 15-20 elever. På den baggrund er det estimeret, at det vil medføre en forøgelse af udgifter på taxametret på 1.500.000 kr. årligt. De nævnte 30 elever vil yderligere skulle modtage uddannelsesstøtte i form af stipendium. Dette vil medføre en samlet udgift på 1.160.160 kr. årligt.

Yderligere vil forslaget kunne resultere i flere administrative opgaver for brancheskolerne i relation til de vilkår og betingelser, der kan fastsættes i forbindelse med godkendelsen af en uddannelsesplan. Her kan nævnes forpligtelsen til at sikre eleverne praktikpladser, opstart af to uens uddannelsesforløb; en med en et-årig erhvervsmæssig grunduddannelse og det nuværende forløb, hvor elever har en praktikplads, inden de starter uddannelsen.

De ovennævnte økonomiske konsekvenser vil dog kun udløses, hvis en uddannelsesinstitution i forlængelse af godkendelse af en uddannelsesplan optager flere elever uden lærlingekontrakt eller uddannelsesaftale på en erhvervsmæssig grunduddannelse.

3. Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Der var en bred opbakning i salen til nærværende forslag. Det blev anset som meget positivt, at man ved forslaget søgte at gøre det lettere at starte på en erhvervsuddannelse og dermed har potentiale for at hæve uddannelsesniveaet i landet.

Det blev bemærket, at det på nuværende tidspunkt er svært for elever og uddannelser at finde praktikpladser til alle. Derfor understregede flere, at det er et fælles samfundsansvar at sikre nok praktikpladser.

4. Høringssvar

De afgivne høringssvar er vedlagt lovforslaget, hvilket er i overensstemmelse med formkravene opstillet af Inatsisartuts Formandskab.

Flere af høringssvarene påpeger, at et øget optag af elever på erhvervsuddannelserne vil medføre et øget behov for praktikpladser, da kravet om, at elever skal have en lærlingekontrakt eller uddannelsesaftale for at fuldføre en erhvervsuddannelse, opretholdes. Dette kommenteres ikke i Departement for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirkes høringssvarnotat.

5. Spørgsmål

Udvalget har til brug for udvalgets behandling af forslaget anmodet Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke om at besvare en række spørgsmål. Kopi af udvalgets spørgsmål er vedlagt nærværende betænkning som bilag.

6. Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget noterer sig, at der er en bred opbakning til den foreslåede lovændring i erhvervslivet og i brancheskolerne.

6.1 Praktikpladser til elever på erhvervsuddannelserne

Der mangler praktikpladser til elever, som ønsker at starte på en erhvervsuddannelse. Det er dog uklart, hvor mange pladser der mangler. Ifølge Grønlands Statistiks publikation *Lærlinge 2012-2021* var der i 2021 785 årslærlinge. Det er en stigning på 2 pct. i forhold til året før. Siden 2012 er antallet faldet med 165 årslærlinge¹.

Der er iværksat flere initiativer til at øge antallet af praktikpladser. Her kan blandt andet nævnes Inatsisartutlov om virksomheders og offentlige myndigheders samfundsansvar ved ansættelse af lærlinge og praktikanter. Loven trådte i kraft 1. januar 2021. I *Uddannelsesplan II 2022* fremgår det, at den elektroniske formular, som myndigheder og virksomheder er forpligtet til at udfylde og dermed registrere deres godkendte lærlinge- og praktikpladser, forventes at være tilgængelig i 2022. Der er dermed uklart, om Inatsisartutlov om virksomheders og offentlige myndigheders samfundsansvar ved ansættelse af lærlinge og praktikanter har haft den ønskede effekt.

7. Udvalgets bemærkninger og indstillinger

Udvalget finder det påfaldende, at man ikke har adresseret dette, da et øget optag af elever på erhvervsuddannelserne må resultere i et øget behov for praktikpladser. På den baggrund har udvalget stillet en række skriftlige spørgsmål til Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt

¹ Publikationen anvender termen ”årslærling”. En årslærling defineres som 12 lærlingemåneder. Det kan fx være én lærling i 12 måneder eller to lærlinge i 6 måneder.

og Kirke. Da udvalget afventer svar på de skriftlige spørgsmål anmoder udvalget om at få loven genhenvist efter andenbehandlingen i salen.

Et enigt udvalg indstiller forslaget til vedtagelse.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Doris Jakobsen Jensen
Formand

Nivi Olsen
Næstformand

Eqaluk Høegh

Mala Høy Kúko

Mariia Simonsen